

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΖ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2265	Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου (Ματθ. 6,14-21) 1 Μαρτίου 2020	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Οἱ καρποὶ τῆς Τεσσαρακοστῆς

Ἀπὸ αὔριο, ἀγαπητοί μου, μπαίνουμε στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Ἄς εὐχαριστήσουμε τὸν Κύριο, ποὺ μᾶς ἀξίωσε νὰ φτάσουμε στὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες. Ἄλλα καὶ ἂς φοβηθοῦμε γιὰ τὴν εὐθύνη μας· γιὰ τὴν σημαντικὴ αὐτὴ περίοδο δὲν πρέπει νὰ δεῖξουμε ἀμέλεια, ἀλλὰ νὰ ζήσουμε μὲ τὶς **τρεῖς μεγάλες ἀρετές**, στὶς ὁποῖες μᾶς προτρέπει τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο (βλ. Ματθ. 6,14-21).

Τρεῖς εἶνε οἱ ἐντολές ποὺ μᾶς δίνει σήμερα ὁ Χριστός· ἀγαπήστε (καὶ ἀλληλοσυγχωρηθῆτε) ἢ μία, νηστέψτε (μὲ προθυμία καὶ χαρὰ) ἢ ἄλλη, καὶ ἐλεῆστε (ἀποταμιεύοντας ἔτσι πλοῦτη στὸν οὐρανὸ) ἢ τρίτη. Ἄς δοῦμε σύντομα, μία - μία, τὶς τρεῖς αὐτὲς ἐντολές, ποὺ ἀντιστοιχοῦν μὲ τὶς τρεῖς μεγάλες ἀρετές· ἀγάπη, νηστεία καὶ ἐλεημοσύνη.

● Πρῶτον **ἀγαπήστε**, λέει ὁ Κύριος. Ποιούς νὰ ἀγαπήσουμε; τοὺς γονεῖς μας, τ' ἀδέρφια μας, τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους μας; Καὶ αὐτοὺς βέβαια· ἀλλ' ὄχι μόνο αὐτούς. Γιὰ τὴν ἀγάπη αὐτὴ τὴ συναντᾶ κανεὶς ἀκόμη καὶ ἀνάμεσα σὲ ἀγρίους εἰδωλολάτρες· τὴ συναντᾶ ἀκόμη καὶ μεταξὺ ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων, π.χ. μεταξὺ ληστῶν καὶ κακοποιῶν ποὺ εἶνε ἀλληλέγγυοι καὶ στὶς ἀνάγκες τοὺς βοηθοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο· τὴ συναντᾶ καὶ μεταξὺ τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων.

Ἄς Κύριος ὅμως προχωρεῖ καὶ μᾶς λέει· Ἄν θέλετε νὰ εἴστε μαθηταί μου, πρέπει ἢ ἀρετὴ σας νὰ ξεπεράση τὰ μέτρα αὐτά (πρβλ. Ματθ. 5,20)· ἂν θέλετε νὰ εἴστε δικά μου παιδιά, δεῖξετε ἀγάπη ἀνώτερη. Ἀγαπήστε δηλαδὴ ὅλους, κι αὐτοὺς ποὺ σᾶς ἀδίκησαν καὶ σᾶς ἔβλαψαν, ἀγαπήστε ἀκόμη **καὶ τοὺς ἐχθρούς σας** (βλ. & ἔ.ἀ. 5,44).

Καὶ προχωρεῖ σὲ ἔμπρακτὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀγάπης λέγοντας· **Συγχωρήστε** τὶς ἀδικίες ποὺ τυχὸν σᾶς ἔκαναν, ἂν θέλετε καὶ ὁ Κύριος νὰ συγχωρήσῃ τὶς δικές σας ἀδικίες. Τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ εἶνε καθαρὰ, δὲν ἐπιδέχονται παρε-

ξήγησι· «*Ἐὰν μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν*» (Ματθ. 6,15). Μὲ ἄλλα λόγια, **ἔχεις συμφέρον** νὰ συγχωρῆς.

Μὲ αὐτὰ ποὺ νομοθετεῖ ὁ Κύριος ζητᾷ νὰ ξερριζώσῃ ἀπὸ τὴν καρδιά μας τὸ μῖσος, τὴν ἐκδίκησι. Ἡ **ἐκδίκησι** εἶνε ὁ θάνατος τοῦ Χριστιανοῦ. Γιὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Χριστὸς διατάζει «*Ἀγαπάτε, συγχωρεῖτε*» κ' ἐμεῖς ἐκδικούμεθα, τὴν ὥρα ἐκείνη ἀμαρτάνουμε, ἀμαρτάνουμε θανάσιμα· τολμῶ νὰ πῶ ὅτι ἀμαρτάνουμε τόσο ὅσο ὁ μοιχὸς καὶ ὁ πόρνος. **Θανατώνουμε τὴν ψυχὴ μας**. Ἡ μέλισσα ἔχει κεντρί· ἀλλ' ὅταν τὸ χρησιμοποίησῃ καὶ κεντρίσῃ κάποιον, πληγώνει μὲν καὶ φονεύει τὸν ἀντίπαλό της, ἀλλὰ φονεύεται καὶ ἡ ἴδια.

Θάνατος τῆς μέλισσας εἶνε ἡ ἐκδίκησι· ἀλλὰ θάνατος καὶ τοῦ Χριστιανοῦ εἶνε νὰ μὴ δίνη συγχώρησι, νὰ μνησικακῆ, νὰ κρατᾷ τὸ μῖσος καὶ νὰ θέλῃ νὰ ἐκδικηθῆ. Αὐτὸς ποὺ μισεῖ τὸν ἐχθρό του καὶ θέλει νὰ τὸν ἐκδικηθῆ, πέστε μου παρακαλῶ, **τί σχέσι ἔχει μὲ τὸ Χριστό μας**; ἐκεῖνος ἄπλωσε τὰ χέρια του ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ ἐνῶ τὸν θανάτωναν προσευχόταν στὸν Θεὸ Πατέρα του «*Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι*» (Λουκ. 23,34)!

● Ἀγαπήστε λοιπὸν καὶ συγχωρήστε τοὺς ἐχθρούς σας, ἢ μία ἐντολή· καὶ δευτέρα ἐντολή· **Νηστέψτε**. Νηστέψτε ὅμως ὄχι ὅπως οἱ φαρισαῖοι. Αὐτοὶ νήστευαν ὄχι ἀπὸ ἀγάπη καὶ ὑπακοὴ στὸ Θεό, ὄχι ἀπὸ πόθο νὰ τηρήσουν τὴν ἐντολή του, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν καὶ ν' ἀποκτήσουν φήμη ἁγίου. Νηστέψτε **πρόθυμα, ταπεινὰ καὶ ἀφανῶς**· νηστέψτε ὅπως νήστεψε ὁ Χριστὸς καὶ οἱ ἅγιοι τῆς πίστεως μας βαδίζοντας στὰ ἴχνη τους.

Ἄς τὸ ἐπισημάνουμε. **Ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ νὰ νηστέψῃ καὶ δὲν νηστεύει ἀμαρτάνει**, γιὰ τὴν παραβαίνει ὠρισμένη ἐντολή τοῦ Θεοῦ, ποὺ δόθηκε μέσα στὸν παράδεισο στοὺς πρωτοπλάστους (βλ. Γέν. 2,16), καὶ περιφρονεῖ τὸ παράδει-

γμα τοῦ Χριστοῦ (βλ. Ματθ. 4,2). Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ νήστευαν· σὴν παλαιὰ διαθήκη οἱ προφῆτες καὶ οἱ δίκαιοι, σὴν καινὴ διαθήκη οἱ ἀπόστολοι, οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ὄσιοι, ἀλλὰ καὶ στὶς μέρες μας οἱ πρόγονοί μας.

Ἡ νηστεία εἶνε **νόμος τοῦ Θεοῦ**. Ἄν ἐκεῖνοι ποὺ παραβαίνουν τοὺς νόμους τοῦ κράτους τιμωροῦνται, πόσο περισσότερο ἄξιοι τιμωρίας εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ περιφρονοῦν ἕνα νόμο ὄχι ἀνθρώπινο ἀλλὰ νόμο τοῦ Κυρίου; Νηστέψτε λοιπὸν μὲ χαρὰ ὅλοι, ἄντρες γυναῖκες καὶ παιδιά. Γιατὶ ἡ νηστεία εἶνε ὄχι μόνο ὑγεία, ἀλλὰ καὶ φρουρὸς τῆς παρθενίας, καὶ φύλακας τῆς σωφροσύνης, καὶ ὄπλο κατὰ τοῦ διαβόλου. Αὐτὴ σβῆνει τὴ φωτιά τῆς σαρκός, ἡ ὁποία εἶνε ἕνα καμίνι ποὺ μὲ τὴ νηστεία μπορούμε νὰ τὸ θέσουμε ὑπὸ ἔλεγχον.

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀφιερώνουν στὴ νηστεία πολλὰ ἐγκώμια. Τὴν χαρακτηρίζουν ὁμοίωσι μὲ τοὺς ἀγγέλους (Μ. Βασ. Ρ.Γ. 31,193b), μητέρα ὄλων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς σωφροσύνης, διδάσκαλο ὅλης τῆς ὑπόλοιπης ἀρετῆς καὶ «*πηγὴν φιλοσοφίας ἀπάσης*» (Χρυσ. 53,21· 54,604)· δημιουργὸ τῆς σωφροσύνης καὶ σωφρονισμὸ ὅλης τῆς ζωῆς (Μ. Βασ. 31,172b,193b). Τὴν ὀνομάζουν θεμέλιο τῆς ἀρετῆς (Γρ. Νύσσ. 46,456c), ὄπλο κατὰ τῶν δαιμόνων (Μ. Βασ. 31,180c), μέγιστο ὄπλο κατὰ τοῦ διαβόλου (Χρυσ. 57,210) καὶ προετοιμασία γιὰ τὴν πάλη μὲ τὸν ἐχθρό (Γρηγ. Θεολ. 37,960). Ἡ νηστεία «*φυλάσσει τὰ νήπια, σωφρονίζει τὸν νέον, σεμνὸν ποιεῖ τὸν πρεσβύτην*» (Μ. Βασ. 31,192b). Ἡ νηστεία εἶνε «*ἡ γαλήνη τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ἡ τῶν γεγηρακότων εὐκοσμία, ἡ τῶν νέων παιδαγωγός, ὁ τῶν σωφρονούντων διδάσκαλος*» (Χρυσ. 53,27)· «*ὑγείας μήτηρ, νεότητος παιδαγωγός*» (Μ. Βασ. 31,173c).

Κι ὅταν ἡ Ἐκκλησία μᾶς λέει νὰ νηστέψουμε, δὲν ἐννοεῖ νὰ νηστέψη μόνο τὸ σῶμα· αὐτὸ δὲν εἶνε τὸ πᾶν. Ὁ μέγας Βασίλειος διευκρινίζει, ὅτι ἡ πραγματικὴ νηστεία εἶνε ἡ ἀποκοπὴ ἀπὸ κάθε ἁμαρτία· «*νηστεία ἀληθῆς ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις*» (31,181b). Πρέπει **νὰ νηστέψη καὶ ἡ ψυχὴ**. Θὰ νηστέψη ἡ κοιλιά, ἀλλὰ νὰ νηστέψη καὶ τὸ στόμα ἀπὸ κακολογία, αἰσχρολογία, βλασφημία. Πολλοὶ νηστεύουν ἀπὸ κρέας ἀλλὰ βλαστημοῦν. Αὔριο κάποιοι θ' ἀρχίσουν νηστεία, ἀλλὰ πόσοι θὰ σταματήσουν νὰ βλαστημοῦν; Νὰ νηστέψη λοιπὸν ἡ γλῶσσα ἀπὸ αὐτά, ἀλλὰ νὰ νηστέψουν καὶ τὰ μάτια· νὰ μὴ βλέπουν πλέον τὰ ἁμαρτωλὰ ποὺ παρουσιάζει ὁ σατανᾶς. Νὰ νηστέψη καὶ ὁ νοῦς, νὰ μὴ σκέπτεται πλέον τὸ κακό, τὴν ἁμαρτία.

Αὐτὴ εἶνε ἡ νηστεία ἡ χριστιανικὴ, ἡ ἁγία, ποὺ ἔχει τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου.

• Ἀγαπήστε πρώτη ἐντολή, νηστέψτε δευτέρα, καὶ τρίτη **ἐλεῆστε**. Ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε ἀχώριστη σύντροφος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Καὶ γιὰ νὰ μὴ νομίσουμε ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε ἔργο μόνο τῶν πλουσίων ποὺ ἔχουν περισσεύματα, τονίζουμε ὅτι **ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε χρέος κάθε Χριστιανοῦ**. Τὸ εἶπαμε καὶ ἄλλοτε· μπορούμε ὅλοι νὰ κάνουμε ἐλεημοσύνη.

Γιατὶ ἐλεημοσύνη εἶνε **κάθε προσφορά** πρὸς τὸν ἄλλο. Ἀπὸ τὴν ἀποψι αὐτὴ πόσα καὶ πόσα δὲν μπορούμε ὅλοι νὰ προσφέρουμε! Ἐλεημοσύνη δὲν εἶνε μόνο ἡ χρηματικὴ βοήθεια ποὺ θὰ δώσουμε στὸν φτωχό, τὸ ρούχο ποὺ θὰ χαρίσουμε στὸν γυμνό, τὸ φάρμακο ποὺ θ' ἀγοράσουμε στὸν ἄρρωστο· ἐλεημοσύνη εἶνε καὶ ὁ καλὸς λόγος ποὺ θὰ πῆς στὸν ταραγμένο, καὶ ἡ πληροφορία ἢ συμβουλή ποὺ θὰ δώσης σ' αὐτὸν ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπορία, καὶ ἡ παρηγορία στὸν θλιμμένο, καὶ ἡ συντροφιά στὸν ἐγκαταλελειμμένο, καὶ ἡ ἐπίσκεψι στὸν ἄρρωστο ἢ φυλακισμένο· ἐλεημοσύνη εἶνε νὰ παρακινήσουμε ἕναν ἀδελφό μας ν' ἀκούση ἕνα κήρυγμα, νὰ τοῦ συστήσουμε ἕνα βιβλίο γιὰ μελέτη, ἢ ἀκόμη περισσότερο νὰ τοῦ δεῖξουμε πῶς νὰ φτάση νὰ ἐξομολογηθῆ. Τέτοιες ἐνέργειες, ποὺ ὠφελοῦν πνευματικά, εἶνε σπουδαιότερες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ὠφελοῦν ὑλικά. Γιατὶ τὸ σῶμα θὰ φθαρῆ, ἐνῶ ἡ ψυχὴ εἶνε αἰώνια.

Ὅλοι λοιπὸν μπορούμε νὰ εἴμαστε ἐλεήμονες. Κι ἂν δὲν ἔχουμε πλούτη –καὶ οἱ περισσότεροι βέβαια εἴμαστε φτωχοί–, κάτι ἄλλο ὅμως θὰ ἔχουμε κ' ἐμεῖς· εἴτε ἐμπειρίες, εἴτε γνώσεις, εἴτε δεξιότητες, εἴτε γνωριμίες κ.λπ.. Κι ἂν δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο, ἔχουμε στόμα, καὶ μπορούμε μ' αὐτὸ νὰ ποῦμε σὲ ὅλους τὸ «*Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Ματθ. 3,2). Ἄς γίνῃ ἡ γλῶσσα μας σάλπιγγα Χριστοῦ ποὺ θὰ στείλῃ σῆμα ἐγερτήριο ἀπ' τὸν ὕπνο τῆς ἁμαρτίας.

* * *

Ἀδελφοί, δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ περισσότερα. Πρὸς τί ἄλλωστε τὰ πολλὰ λόγια;

Ἐπαναλαμβάνω. Ἄς ἀγαπήσουμε τὸν πλησίον ὅπως τὸν ἀγάπησε ὁ Χριστός μας. Ἄς συγχωρήσουμε καὶ τὰ μεγαλύτερα ἀδικήματα ὅπως τὰ συγχώρησε ὁ Χριστός. Ἄς νηστέψουμε ὅπως νηστέψε ὁ Χριστός μας. Ἄς νικήσουμε τὴ σάρκα, ἄς ὑποτάξουμε τὸ σῶμα στὸ πνεῦμα· Ἄς ἐλεήσουμε τέλος μὲ ὅσους τρόπους καὶ μέσα μᾶς παρέχει ὁ Θεός.

Ἐὰν βαδίσουμε ἔτσι, ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ θὰ γίνῃ ἕνα **δέντρο γεμᾶτο καρπῶν**, πλήρες θησαυρῶν αἰώνιων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**